

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van Haarlem
cc. Commissie Samenleving

Datum 1 maart 2021
Ons kenmerk 2021/09
Contactpersoon N. Kraaijeveld
Doorkiesnummer 023-511 3868
E-mail nkraaijeveld@haarlem.nl
Kopie aan Mevrouw L. van den Bos en de heer P. Haker
Onderwerp Advies Opinienota Regionale verwervingsstrategie jeugdhulp vanaf 2022

Geacht college,

Hierbij ontvangt u ons advies op de Opinienota Regionale Verwervingsstrategie Jeugdhulp vanaf 2022. Wij stellen het op prijs reeds in deze fase van het beleidsproces te kunnen reageren op het voorgenomen beleid. De Participatieraad vindt de jeugdhulp een van de belangrijkste en kwetsbaarste onderdelen van het sociale domein. Wij zullen de totstandkoming en inhoud van de verwervingsstrategie de komende tijd met grote belangstelling volgen.

Inleiding

Deze opinienota heeft als hoofdpoging het realiseren van een toekomstbestendig sociaal domein met als doel de ondersteuning in het sociaal domein meer passend maken en betaalbaar laten zijn.

In de nieuwe situatie willen de gemeenten graag samen met aanbieders verantwoordelijkheid dragen in strategisch partnerschap in plaats van dat gemeenten die producten van jeugdhulp inkopen en jeugdaanbieders die producten leveren.

Daarnaast streven de samenwerkende gemeenten naar versterking van de samenhang van de verbinding tussen jeugdhulp en de sociale basis en naar meer integraliteit en naar minder (direct) gecontracteerde jeugdhulpaanbieders.

Reactie van de participatieraad:

- **Algemeen**

De participatieraad vraagt zich af, in hoeverre er gedegen onderzoek is gepleegd ter onderbouwing van deze gewijzigde opzet. Zijn de samenwerkende gemeenten bekend met het gedegen onderzoek gedaan door de Rekenkamer Metropool Amsterdam (RMA) naar Inkoop Specialistische Jeugdhulp?

- **Ten aanzien van de cliënten/gebruikers:**

Het is opvallend, dat er in de nota weinig tot niet wordt gesproken over de cliënten/gebruikers.

Deze strategie zou een duurzame en innovatieve oplossing moeten bieden waarbij de belangen van kinderen boven de belangen van het systeem worden gesteld.

De positie van de client zou moeten worden geborgd.

- **Integrale opdracht en strategisch partnerschap**

De Participatieraad kan zich vinden in de integrale uitgangspunten en de wens om de nog gescheiden werelden tussen Jeugdhulp en de Sociale Basis te verminderen.

(Nog) Niet duidelijk is, wat de concrete uitwerking is van zo'n integrale opdracht (welke selectiecriteria worden gehanteerd om tot een juist aantal strategische partners te komen, op welke wijze wordt de sociale basis hierbij betrokken en hoe wordt gewaarborgd dat de sociale basis ook werkelijk invloed heeft binnen jeugdhulp/zorg en SWT 's).

Ditzelfde betreft het strategisch partnerschap voorstel. Een concrete uitwerking van dit strategische partnerschap, waarbij rollen, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden helder worden beschreven is van belang.

- **Kwaliteit**

We missen helderheid over wat goede en passende zorg is. De doelen vragen om een betere onderbouwing en concretisering. De aanbesteding wordt gegund op basis van kwaliteitsaspecten aldus de nota. De participatieraad wil graag weten welke kwaliteitscriteria gesteld worden op basis waarvan de aanbesteding gegund wordt.

- **Bekostigingssystematiek**

Kostenbeheersing is een van de belangrijke doelstellingen, in het ongevraagde advies van de Participatieraad op de "Informatienota Ontwikkelingen en maatregelen kostenbeheersing Jeugd en WMO 2021 en verder" adviseert de participatieraad de gemeente om deel te nemen aan het onderzoek van Follow The Money. We zijn blij, dat de Gemeente hier aan gaat deelnemen.

In de nota komt naar voren dat samen met aanbieders bekeken wordt voor welke bekostigingsmethodiek gekozen wordt. De participatieraad vraagt zich af waarom dit samen met aanbieders gedaan moet worden en de gemeente niet met een voorstel tot bekostiging komt.

- **Afschalen van zwaardere naar lichtere zorg: aandacht voor de sociale basis**

In de nota wordt vaak gesproken over *afschalen van zwaardere zorg naar lichtere zorg*. Het gaat dan om normalisatie. En dat betekent dat de zorg afgeschaald wordt naar de sociale basis. Zo zou de specialistische hulp betaalbaar blijven. De participatieraad is het eens met deze redenering, maar vindt tegelijkertijd dat er heel weinig gezegd wordt over het versterken van de sociale basis en de preventieve activiteiten die daar zouden moeten plaatsvinden om ervoor te zorgen dat er meer kinderen die nu specialistische hulp krijgen, tot hun recht kunnen komen in de sociale basis. Niet duidelijk is of er extra geïnvesteerd wordt in de sociale basis om de preventieve werking die ervan uit gaat te versterken. Helder is, dat, wanneer zorg wordt afgeschaald en al deze kwetsbare jonge mensen in de sociale basis opgevangen moeten worden daar extra ruimte, professionaliteit en financiële middelen naar toe moeten. Omgekeerd is die stevige sociale basis namelijk ook van belang om te voorkomen dat kinderen en jongeren en gezinnen doorstromen naar specialistische hulp. In de nota komt dan ook terecht naar voren dat afschalen van zorg alleen kan als er een stevige sociale basis is.

- **Tijdpad**

Er is relatief weinig tijd om dit plan goed uit te werken, het tijdpad lijkt erg krap. De Participatieraad vraagt zich af of de tijdlijn wel een substantiële wijziging van het stelsel toestaat, zeker omdat afspraken worden gemaakt voor de lange termijn.

Tot slot

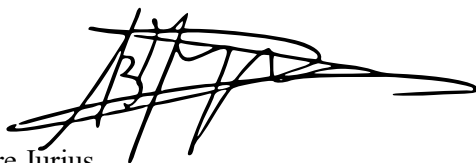
In het algemeen is de participatieraad het eens met de uitgangspunten die gehanteerd worden. Ook juicht de participatieraad het toe dat er met minder strategische partners een contract wordt afgesloten. Zo wordt het jeugdhulp landschap overzichtelijker en wordt duidelijker hoe jeugdzorg, sociaal wijkteam en sociale basis zich tot elkaar verhouden en wanneer zorg op- en afgeschaald wordt.

In het onderzoeksrapport van de RMA zijn over deze systematiek de volgende risico's uitgewerkt:

- Risico's voor de client
- Risico's voor het zorgsysteem
- Risico's voor de aanbieders
- Risico's voor de gemeente

We bevelen de uitkomsten van dit rapport van harte aan.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. Jurjus', written over a set of horizontal lines.

Andre Jurjus
Voorzitter Participatieraad Haarlem